

EU Deforestation Regulation (EUDR)

ความเป็นมาของกฎหมาย EUDR

ปัญหาการตัดไม้ทำลายป่าและแรงกดดันทางสิ่งแวดล้อม

- การตัดไม้ทำลายป่า (Deforestation) เป็นปัญหาระดับโลก ที่ส่งผลกระทบต่อสภาพภูมิอากาศ และความหลากหลายทางชีวภาพ
- สหภาพยุโรป (EU) เป็นหนึ่งในผู้นำเข้า สินค้าเกษตรและไม้แปรรูปที่อาจเกี่ยวข้องกับการทำลายป่า เช่น น้ำมันปาล์ม ยางพารา กาแฟ โกโก้ และไม้ ซึ่งความต้องการบริโภคของ EU ทำให้เกิดแรงกดดันต่อป่าเขตร้อนในประเทศผู้ผลิต

นโยบายด้านสิ่งแวดล้อมของ EU และความจำเป็นในการออกกฎหมาย

- ก่อนหน้านี้ EU ใช้แนวทางสมัครใจ เช่น การสนับสนุนฉลากสินค้าที่ยั่งยืน (Sustainability Certification) แต่ไม่ได้ผลเต็มที่
- ปี 2019: สหภาพยุโรปออก "EU Green Deal" ซึ่งเป็นกรอบนโยบายด้านสิ่งแวดล้อมระยะยาว
- ปี 2021: คณะกรรมาธิการยุโรปเสนอ ร่างกฎหมาย EUDR เพื่อลดการนำเข้าสินค้าที่เกี่ยวข้องกับการตัดไม้ทำลายป่า
- 29 มิถุนายน 2023: EUDR มีผลบังคับใช้และกำหนดให้ธุรกิจต้องปฏิบัติตามกฎระเบียบภายใน 18-24 เดือน

วัตถุประสงค์ของ EUDR

- 01.** ลดการมีส่วนร่วมของ EU ในการทำลายป่าทั่วโลก โดยกำหนดให้สินค้านำเข้าต้องปราศจากการตัดไม้ทำลายป่าหลังวันที่ 31 ธันวาคม 2020
- 02.** ลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก ที่เกิดจากการแปลงพื้นที่ป่าเป็นพื้นที่เกษตร
- 03.** ส่งเสริมห่วงโซ่อุปทานที่ยั่งยืน โดยกำหนดให้บริษัทต้องมีระบบตรวจสอบย้อนกลับสินค้า
- 04.** เพิ่มความโปร่งใสของห่วงโซ่อุปทาน ผ่านการให้ข้อมูลพิกัดภูมิศาสตร์ของพื้นที่เพาะปลูก

EUDR ควบคุมสินค้าเกษตรและไม้ที่มีความเชื่อมโยงกับการตัดไม้ทำลายป่า รวม 7 ประเภท ได้แก่: ไม้และผลิตภัณฑ์จากไม้ ปาล์มน้ำมันและอนุพันธ์ ถั่วเหลือง กาแฟ โกโก้ วัวและผลิตภัณฑ์จากวัว ยางพาราและผลิตภัณฑ์จากยางพารา

ข้อกำหนดสำคัญของ EUDR

กฎหมายกำหนดให้ผู้นำเข้าและผู้จำหน่ายสินค้าใน EU ต้องปฏิบัติตาม 3 ข้อกำหนดหลัก ได้แก่:

1. สินค้าต้องปลอดจากการตัดไม้ทำลายป่า

- ต้องพิสูจน์ว่าสินค้าไม่ได้มาจากพื้นที่ที่ถูกตัดไม้ทำลายป่าหลังวันที่ **31 ธันวาคม 2020**

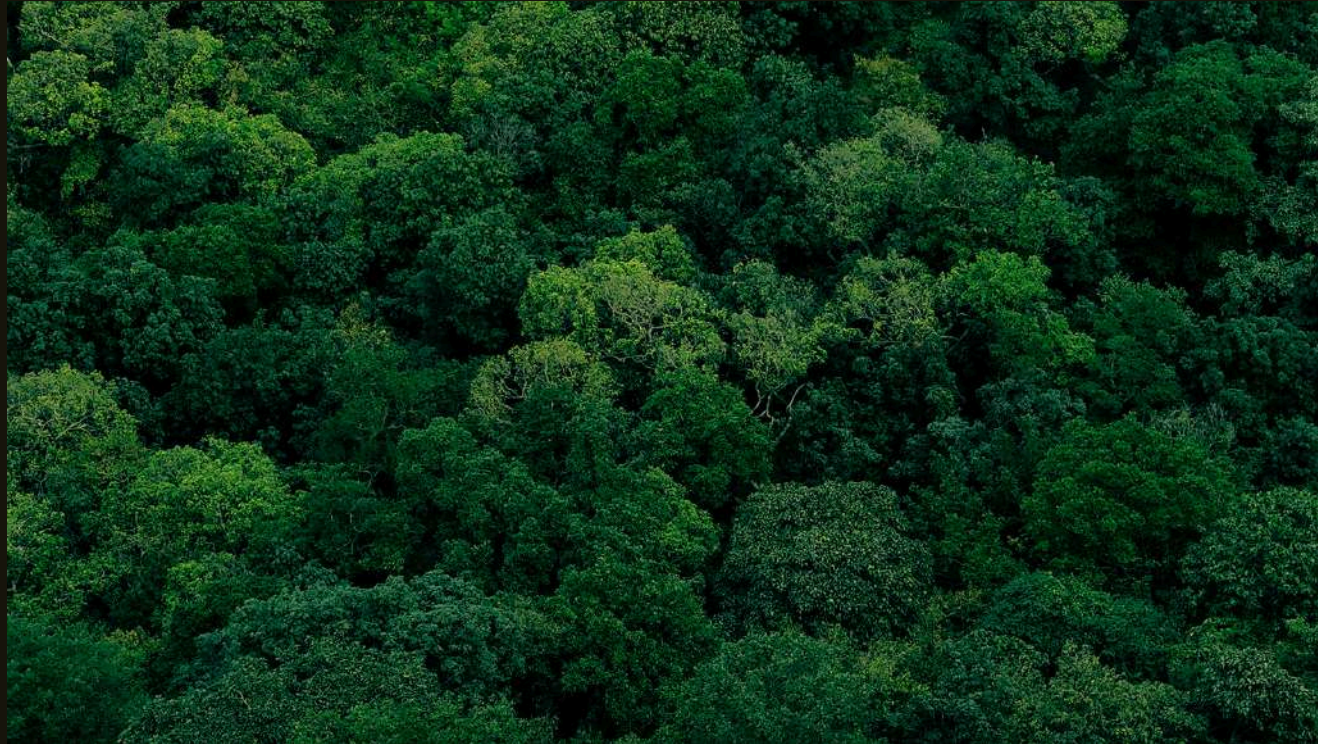
2. สินค้าต้องผลิตตามกฎหมายของประเทศต้นทาง

- ต้องปฏิบัติตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับที่ดิน แรงงาน และสิ่งแวดล้อมของประเทศผู้ผลิต

3. ต้องมีระบบตรวจสอบย้อนกลับ (Due Diligence System)

- ต้องจัดเก็บข้อมูล พิกัดทางภูมิศาสตร์ของแปลงเพาะปลูก วันที่ และระยะเวลาการผลิต เพื่อยืนยันว่าสินค้าไม่เกี่ยวข้องกับการตัดไม้ทำลายป่า
- ต้องทำการประเมินความเสี่ยง (Risk Assessment) และส่งรายงานให้หน่วยงานกำกับดูแลของ EU

การประเมินประเทศตามระดับความเสี่ยง (Country Benchmarking System)

สหภาพยุโรปจะจัดทำ Country Benchmarking เพื่อประเมินระดับความเสี่ยงของประเทศผู้ผลิตในเรื่องการตัดไม้ทำลายป่า โดยแบ่งเป็น 3 ระดับ:

- **กลุ่มประเทศความเสี่ยงต่ำ (Low-Risk Countries)**
→ ได้รับการตรวจสอบที่น้อยลง
- **กลุ่มประเทศความเสี่ยงปานกลาง (Standard-Risk Countries)**
→ ต้องปฏิบัติตามกฎ Due Diligence ปกติ
- **กลุ่มประเทศความเสี่ยงสูง (High-Risk Countries)**
→ ต้องมีการตรวจสอบที่เข้มงวดขึ้น

ท่าทีต่อกฎหมาย EUDR

- **การสนับสนุนและการคัดค้านภายในสหภาพยุโรป:** แม้ว่าประเทศสมาชิกสหภาพยุโรปส่วนใหญ่จะสนับสนุน EUDR เพื่อป้องกันการตัดไม้ทำลายป่าและส่งเสริมความยั่งยืน แต่บางประเทศ เช่น เยอรมนีและออสเตรีย ได้แสดงความกังวลเกี่ยวกับผลกระทบทางเศรษฐกิจและการปฏิบัติตามกฎระเบียบที่ซับซ้อน
- **การเลื่อนการบังคับใช้:** เมื่อวันที่ 14 พฤศจิกายน 2567 รัฐสภายุโรปได้มีมติเลื่อนการบังคับใช้ EUDR ออกไปอีก 1 ปี เพื่อให้ผู้ประกอบการมีเวลาเตรียมความพร้อมมากขึ้น
- **การคัดค้านจากประเทศผู้ผลิตสินค้าเกษตร:** ประเทศกำลังพัฒนา 17 ประเทศ รวมถึงไทย ได้ยื่นหนังสือถึงผู้นำสหภาพยุโรปเพื่อแสดงความกังวลว่า EUDR อาจเป็นอุปสรรคทางการค้าและส่งผลกระทบต่อเกษตรกรรายย่อย
- **ความร่วมมือในการปฏิบัติตาม:** อินโดนีเซียและมาเลเซียกำลังร่วมมือกับสหภาพยุโรปในการจัดทำแนวทางสำหรับเกษตรกรรายย่อยเพื่อปฏิบัติตาม EUDR

ทิศทางและความเคลื่อนไหวของ EUDR ในสหภาพยุโรป

01.

แนวโน้มการบังคับใช้
ที่เข้มงวดขึ้น

- แม้มีการขยายระยะเวลาการบังคับใช้ EUDR ออกไปอีก 1 ปี เพื่อให้ผู้ประกอบการปรับตัว แต่ทิศทางของสหภาพยุโรปยังคงเน้นการกำกับดูแลอย่างเข้มงวด
- คณะกรรมาธิการยุโรป (European Commission) ได้เร่งพัฒนาระบบ EUDR Information System สำหรับการลงทะเบียน Due Diligence Statements ซึ่งจะเป็นแพลตฟอร์มสำคัญสำหรับการตรวจสอบความโปร่งใสของห่วงโซ่อุปทาน
- หลายประเทศสมาชิก เช่น เยอรมนี เนเธอร์แลนด์ และฝรั่งเศส ได้เริ่มกำหนดแนวปฏิบัติระดับชาติที่อาจเข้มงวดกว่ากฎกลางของ EU

02.

การแบ่งระดับความ
เสี่ยงของประเทศผู้ผลิต

- ระบบ Country Benchmarking System ที่จะถูกนำมาใช้ในเร็วๆ นี้ จะเป็นตัวกำหนดระดับความเข้มงวดของ Due Diligence ที่ผู้ประกอบการต้องปฏิบัติ
- หากไทยถูกจัดอยู่ในกลุ่มประเทศที่มีความเสี่ยงสูง (High-Risk Country) ผู้ส่งออกอาจต้องเผชิญกับขั้นตอนตรวจสอบที่ซับซ้อนมากขึ้น

03.

แรงกดดันจากภาค
เอกชนและ NGO

- องค์กรภาคเอกชนและ NGO ในยุโรปมีบทบาทในการตรวจสอบและส่งข้อมูลการละเมิดกฎ EUDR ไปยังหน่วยงานบังคับใช้
- ผู้ประกอบการที่ถูกจับได้ว่าใช้วัตถุดิบที่มาจาก การตัดไม้ทำลายป่าอาจถูกแบนจากตลาดหรือได้รับโทษทางการเงินสูงถึง 4% ของรายได้ต่อปี

ข้อเสนอแนะ

1. การเร่งพัฒนาและปรับปรุงระบบตรวจสอบย้อนกลับ

- การสร้างระบบ National Traceability Database สำหรับสินค้าเกษตรที่อยู่ภายใต้ EUDR เพื่อช่วยให้ผู้ส่งออกสามารถรวบรวมข้อมูลพิกัดทางภูมิศาสตร์และการปฏิบัติตามกฎหมายของที่ดินได้ง่ายขึ้น

2. การเตรียมความพร้อมของผู้ส่งออก

- ควรเน้น การแยกสินค้าตามระดับความเสี่ยง (High-Risk / Low-Risk) และจัดทำ ระบบรับรองการไม่ทำลายป่า
- ส่งเสริมให้โรงงานแปรรูปและผู้รวบรวม มีการใช้ระบบตรวจสอบย้อนกลับ ตั้งแต่สวนถึงโรงงานผลิต

3. การยกระดับอุตสาหกรรม

- สนับสนุนเกษตรกรรายย่อยในการจัดทำเอกสารแสดงความเป็นเจ้าของที่ดินและแผนที่พิกัดของพื้นที่เพาะปลูก

4. การใช้ประโยชน์จากมาตรฐานสากลเพื่อสร้างความได้เปรียบ

- สนับสนุนให้ผู้ประกอบการไทยได้รับ การรับรองมาตรฐานที่เป็นที่ยอมรับในยุโรป เช่น FSC, Rainforest Alliance หรือ UTZ ซึ่งอาจช่วยลดภาระการตรวจสอบของ EU Importers

5. การเจรจาและความร่วมมือทางการค้ากับ EU

- ไทยควรผลักดันให้มีการหารือกับคณะกรรมาธิการยุโรปเพื่อ ผลักดันให้ไทยได้รับสถานะ Low-Risk Country ซึ่งจะช่วยลดภาระการตรวจสอบ
- สนับสนุนการเจรจากับทวิภาคี เพื่อให้การดำเนินการของผู้ส่งออกไทยสอดคล้องกับกฎหมายของ EU

แหล่งข้อมูลเกี่ยวกับ EUDR

1. คณะกรรมาธิการยุโรป:

- เอกสาร FAQ อย่างเป็นทางการที่จัดทำโดย Directorate-General for Environment ของสหภาพยุโรป (https://environment.ec.europa.eu/publications/frequently-asked-questions-deforestation-regulation_en)
- เอกสารการดำเนินการตามระเบียบการป้องกันการทำลายป่า: ให้ข้อมูลเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์ที่ครอบคลุมโดย EUDR และข้อกำหนดการตรวจสอบสถานะ (https://green-business.ec.europa.eu/deforestation-regulation-implementation_en)

2. องค์กร Forest Stewardship Council (FSC)

- เอกสาร FAQ เกี่ยวกับ EUDR เพื่อช่วยเหลือผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในอุตสาหกรรมป่าไม้ (<https://fsc.org/en/media/fsc-faq-on-eudr>)

3. สำนักงานกลางเพื่อการเกษตรและโภชนาการของเยอรมนี (BLE)

- เอกสาร FAQ ที่ครอบคลุมหัวข้อต่าง ๆ เช่น การตรวจสอบย้อนกลับ (https://www.ble.de/SharedDocs/Downloads/EN/Entwaldungsfrei/FAQs_en.pdf?__blob=publicationFile&v=2)

4. สมาคมเทคนิคระหว่างประเทศสำหรับไม้เขตร้อนไ (ATIBT)

- บทวิเคราะห์การเลื่อนการบังคับใช้ EUDR หนึ่งปีและการอัปเดต FAQ (<https://www.atibt.org/en/news/13584/eudr-one-year-postponement-and-faq-analysis>)

ขอบคุณครับ

